

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ В ОБЛІКОВІЙ ПОЛІТИЦІ ПІДПРИЄМСТВА: ВПЛИВ ПОДАТКОВОЇ РЕФОРМИ

Економічна інтеграція України до ЄС потребує суттєвих змін в системах функціонування держави. Одним з найпріоритетніших напрямків таких змін є гармонізація двох взаємопов'язаних облікових систем – бухгалтерського та податкового обліку. На рівні держави така гармонізація можлива за рахунок виконання нею законодавчої функції, а на рівні підприємства за рахунок виконання законодавства та належного формування облікової політики і її дотримання. Адже при розробці облікової політики суб'єкти господарювання повинні враховувати не лише власну форму господарювання, вид діяльності, організаційну структуру, а й особливості оподаткування та ще низку факторів, що дозволить підприємству вдало провадити свою діяльність, упередити від невиконання зобов'язань, як власних, так і дебіторів, ефективно використовувати ресурсну базу та отримувати прибутки.

На сьогодні в Україні втілюються на практиці ряд нових положень що були введені податковою реформою, проведеною наприкінці 2014 року. Податкові зміни прийняті Верховною радою України 28 грудня 2014 року до Податкового кодексу України та ряду деяких інших нормативно-правових актів не лишили без уваги і систему справляння податку на прибуток підприємств. Ці зміни стосуються порядку визначення фінансового результату до оподаткування. До 2015 року згідно законодавства критерії визначення фінансового результату в бухгалтерському і податковому обліку відрізнялися, що призводило до виникнення так званих податкових різниць. З 1 січня 2015 року фінансовий результат до оподаткування визначається з врахуванням положень Податкового кодексу, а саме статті 44, відповідно до якої платник податку на прибуток використовує дані бухгалтерського обліку та фінансової звітності щодо доходів, витрат та фінансового результату до оподаткування. Однак, при такому спрощенні визначення фінансового результату податкові різниці все таки мають місце. Так, платники податку що отримують річний дохід більше 20 млн. грн. фінансовий результат підприємства повинні коригувати на різниці, які будуть або ж збільшувати, або ж зменшувати об'єкт оподаткування, всі інші платники річний обсяг доходу яких не перевищує 20 млн. грн. можуть не коригувати фінансовий результат на податкові різниці.

Податковий кодекс України виділяє три напрями, де можуть виникати податкові різниці, зокрема одним з таких напрямів, що може збільшити або ж зменшити зобов'язання з податку на прибуток є нарахування та використання резервів (забезпечень). Особливим об'єктом організації та відображення в обліку є операції з врегулювання заборгованостей.

Незважаючи на спроби узгодити бухгалтерський та податковий облік, суперечності все ж мають місце. Цікавим для розгляду є резерв сумнівних боргів. Так, ПСБО 10 «Дебіторська заборгованість» передбачено нарахування резерву сумнівних боргів для тих суб'єктів господарювання на які поширюється дія даного нормативного документу. Резерв сумнівних боргів є важливим фактором достовірного визначення дебіторської заборгованості в балансі, а також за рахунок такого резерву підприємство має змогу списати безнадійну дебіторську заборгованість. Тому підприємству доцільно відображати при формуванні облікової політики методи нарахування резерву та спосіб розрахунку коефіцієнта сумнівності. При організації обліку одночасно слід враховувати складний механізм відновлення та списання сумнівних та безнадійних боргів, який передбачено розділом 3 Податкового кодексу України. В наказі про облікову політику підприємства слід відмітити чіткий механізм стосовно документального врегулювання сумнівної та безнадійної заборгованостей, що забезпечить в подальшому правильність визначення величини резерву сумнівних боргів. Окрім того, в умовах ризику невиконання зобов'язань дебіторами, тобто їх неплатоспроможністю, суб'єкти господарювання матимуть змогу попереджати виникнення втрат від сумнівних та безнадійних боргів.

Отже, проведення податкової реформи наблизили ще на крок узгодження бухгалтерського та податкового обліку. Однак слід відмітити, що залишаються питання, які потребують подальшого вивчення та вирішення. Суб'єкти господарювання в свою чергу мають враховувати зміни в законодавстві України. В цілому, необхідно детально врегульовувати відмінності які виникають в бухгалтерському та податковому обліку шляхом їх розкриття в обліковій політиці підприємства.